

ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop Public Mindedness
of Prathom Suksa II Students at Thida Mae Phra School in Surat Thani Province

พรพิชญ์ วิริยากุลภัทร์¹

Pornpich Viriyakullapat¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะระหว่างกลุ่มที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กับกลุ่มที่ได้รับข้อเสนอแนะและเพื่อเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของกลุ่มทดลองภายหลังการทดลองกับช่วงระยะ เวลาติดตามผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาอย่างเจาะจง 2 ห้องเรียน จำนวน 100 คน มีลักษณะที่เป็นตัวแทนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สุ่มนักเรียนแต่ละคนเข้ากลุ่มวิจัย 2 กลุ่ม กลุ่มละ 50 คน สุ่มกลุ่มเพื่อจัดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ กลุ่มควบคุมได้รับโปรแกรมการข้อเสนอแนะจำนวน 10 ครั้งเช่นกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าความเที่ยง 0.98 , แบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน (นักเรียนประเมินตัวเอง) มีค่าความเที่ยง 0.90 , แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ (ครูเป็นผู้สังเกต) มีค่าความเที่ยง 0.93 , แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน มีความเที่ยง 0.98 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะและชุดข้อเสนอแนะ จำนวน 10 กิจกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติพื้นฐาน การทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่าภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนมีจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01, ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกสาธารณะสูง ขึ้น กว่าก่อนที่ ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะนักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตสำนึกสาธารณะสูง ขึ้น กว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และการ วิจัยพบว่า ภายหลังการทดลอง 1 เดือน นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ ยังคงมีจิตสำนึกสาธารณะคงทนอยู่ไม่แตกต่างจากช่วงเสร็จสิ้นการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมแนะแนว จิตสำนึกสาธารณะ

¹ วิชาแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Abstract

The purposes of this research were to study the effects of using a guidance activities in the public mindedness development of Prathom Suksa II students at Thida Mae Phra School in Surat Thani Province, to compare the public mindedness of the students before and after implementing the guidance activities. to compare between the public mindedness has been the guidance activities package with those who received information and to compare the public mindedness in the experimental group after the experiment with the length of time follow-up samples used in this study was to specifically two classes of 100 appear to represent the students in primary school. of two years each student randomly into two groups research groups 50 people randomly to groups classified as experimental group and control group. The experimental group was given the program using a guidance activities to develop public mindedness. whereas the control group was given the information of the program within 10 times as well device used in this study. Is a measure of understanding about the public mindedness. Reliability 0.98, assessment of student behavior and public mindedness. (Student self-assessment) with reliability 0.90, the behavior observed and recorded public mindedness. (Teachers as observers) reliability 0.93, the query satisfaction of students on learning activities to develop public mindedness of the student's reliability .98 activity sets guidelines to develop a public consciousness and set the information of 10 events the statistics used. in data analysis, including statistical test at The results showed that after receiving the guidelines set activity students develop public awareness of increased public awareness. Statistical significance at 0.01, set after the events guide for developing public mindedness of those experiments increased public mindedness than before has been a guidance activities of statistical significance at 0.01, later. The activity sets guide students in the experimental development of public mindedness has increased public mindedness than the control group students used the information. Statistically significant at the .01 The research result also revealed that a month after the trial ,the experimental group students remained robust in the public consciousness the same as they had after the completion of the trial with statistically significant at the .01 level.

Keywords : Guidance Activity package, Public Mindedness

E-mail : kn.kai@windowslive.com

คำนำ

จากสภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลให้ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ ซึ่งกระแสการเร่งพัฒนา และสภาพเศรษฐกิจที่บีบรัด ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมไทยให้เกิดการแข่งขัน มีค่านิยมทางวัตถุสูง เกิดการเอาวัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน มุ่งแสวงหาผลประโยชน์

ให้กับตนเองมากกว่าส่วนรวม คนไทยส่วนใหญ่หันไปสนใจในเรื่องปากเรื่องท้องของตนเองมากยิ่งขึ้น ขาดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้เกิดภาวะขาดสมดุลทั้งทางจิตใจและวัตถุ ความคิดที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวมและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ลดน้อยลง สภาพของสังคมที่มีความสับสนและความขัดแย้งกันระหว่างสิ่งเก่ากับสิ่งใหม่ปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุหรือด้านความรู้สึกนึกคิด ทศนคติหรือค่านิยม (วิโรจน์ สารรัตน์ .2548) การเร่งพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจทำให้คนในสังคมส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในกระแสวัตถุนิยม และบริโภคนิยม เน้นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ทำให้คนขาดความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และขาดจิตสำนึกสาธารณะจึงนำไปสู่การเกิดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในทุกระดับ (ชาวิวัฒน์ ศรีแก้ว .2545 : 21 – 42) สังคมที่ยึดหลักความสมดุลพอดีและพึ่งตนเองได้ ทุกคนควรมีโอกาสและความเสมอภาคที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อเป็นคนดีคนเก่งแต่ขาดความพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมมีวินัยมีความรับผิดชอบต่อ ดังนั้น ความสำนึกต่อส่วนรวมจึงลดน้อยลงไปทุกวัน

การปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นการสร้างคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากภายใน "จิตสาธารณะ" เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญในการปลูกจิตสำนึกให้คนรู้จักเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ช่วย กันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม และโรงเรียนธิดาแม่พระได้จัดทำมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ตรงตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี ไม่เห็นแก่ตัว และเสียสละเพื่อส่วนรวม และตัวบ่งชี้ที่ 5 ผู้เรียนมีความประหยัด รู้จักใช้ทรัพยากร ทรัพย์สินของส่วนตน และส่วนรวมอย่างคุ้มค่า ถ้าสามารถปลูกฝัง ส่งเสริม หรือพัฒนาให้เด็กมีจิตสำนึกสาธารณะ ด้วยวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม มีการใช้ของสมบัติของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่า ใช้ของทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาที่เกิดการเอาเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลายสาธารณะสมบัติต่าง ๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์พวกพ้องก็จะลดน้อยลง และจะนำมาสู่สังคมที่พัฒนาขึ้น

จากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนนักเรียน พบว่านักเรียนของโรงเรียนธิดาแม่พระขาดจิตสำนึกสาธารณะหลายด้าน เช่น ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานเพื่อส่วนรวม ไม่ให้ความช่วยเหลือเพื่อน ทำลายสาธารณะสมบัติ นำสิ่งของที่เป็นสาธารณะสมบัติไปเป็นของตัวเอง ขาดระเบียบวินัยในตนเอง ขาดความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรมน้อย ขาดจิตอาสาในการจะช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเต็มใจ เป็นต้น ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะให้เกิดขึ้นกับบุคคลโดยเฉพาะกับเยาวชน เพราะเยาวชนเป็นวัยที่สามารถปลูกฝังลักษณะอันดีงามให้เกิดขึ้นได้ง่ายกว่าทำในวัยผู้ใหญ่ดังคำ พงษ์เพยที่ว่า “ไม่อ่อนดัดง่ายไม่แก่ดัดยาก” เพราะวัยเด็กเป็นวัยที่มีนิสัยต่าง ๆ เกิดได้ง่ายและเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะฝังแน่นติดตัวไปจนโตเป็นผู้ใหญ่ ยากแก่การลบเลือนหายไปได้ โดยเฉพาะเด็กในวัย 8 – 9 ปี เป็นวัยที่มีพื้นฐานทางภาษา คิดหาเหตุผล และรู้จัก จึงควรที่จะพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของเด็กได้มากที่สุด จากความสำคัญของจิตสำนึกสาธารณะดังกล่าว เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สังคมไทยต้องปลูกฝัง ส่งเสริม และพัฒนาให้เกิดขึ้นในเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ในการปลูกฝังจิตสำนึกด้านต่าง ๆ ที่ได้ผลนั้น ดวงเดือน พันธุมนาวิ (2538 : 77) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีอายุระหว่าง 7 – 8 ปี เป็นวัยที่เหมาะสมในการปลูกฝังและพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะเป็นอย่างยิ่ง จากการ

ประมวลเอกสารทางด้านพัฒนาการของวัยเด็กตอนต้น พบว่า เด็กวัยนี้จะสามารถเห็นความแตกต่างสามารถคิดเปรียบเทียบ คิดแยกแยะวัตถุออกเป็นหมวดหมู่ขั้นตอน รู้สึกคิดโดยใช้การสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงได้ เด็กจะเริ่มสนใจสิ่งแวดลอมรอบตัว แทนการสนใจตนเองต้องการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนในวัยและเพศเดียวกัน (ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม 2544 : 34 – 46)

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนา สร้างเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับทุกกลุ่มคนทั้งเด็กวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ ในขอบข่ายด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมโดยมีรูปแบบและเทคนิคหลากหลาย อาจเป็นกิจกรรมแนะแนวโดยตรงหรือผสมผสานในการเรียน การสอน การฝึกอบรม ประชุมสัมมนา ทั้งรายบุคคลและกลุ่มดังที่ สมร ทองดี และ ปราณีย์ รามสูต (2545: 8-10) กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรมแนะแนวหากกระทำ ได้เหมาะสม จะส่งผลดีต่อผู้รับบริการในการแก้ปัญหา เช่น การทะเลาะวิวาท พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ปัญหา ยาเสพติด การขาดความมีระเบียบวินัย ขาดคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบ ซึ่งหากบุคคลเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสม โดยใช้กระบวนการทางการแนะแนวก็ น่าจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่เหมาะสมที่จะส่งผลดีต่อผู้เกี่ยวข้อง ชุมชน สังคม นอกจากช่วยให้ผู้รับบริการได้พัฒนาตนเองแล้วยังสามารถสร้างคุณประโยชน์แก่สังคมได้ช่วยให้อยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สังคมปัจจุบันปรารถนาให้เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้เกิดขึ้น มีการปลูกฝังอบรม ฝึกปฏิบัติ ชี้แจงให้เห็นตัวอย่างที่ชวนให้ประทับใจ ปัจจัยเหล่านี้จะค่อย ๆ โน้มนำจิตใจของเด็กให้เกิดจิตสำนึกที่ดีที่ถูกต้อง และเกิดจิตสำนึกต่อส่วนรวม

อุปกรณ์และวิธีการ

การพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว (1) ก่อนการทดลองจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลอง ให้ครบถ้วนตามรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมทั้งของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจัดเตรียมสถานที่ในการทดลองโดยใช้ห้องเรียนภายในโรงเรียนเป็นสถานที่ในการทดลอง กำหนดกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง 2 ห้องเรียน แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 1 ห้องเรียน และได้กำหนดวัน เวลา สถานที่ในการปฐมนิเทศเพื่ออธิบายรายละเอียดในการอบรม หลังจากนั้นให้ทั้ง 2 กลุ่ม ตอบแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ และใช้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest) นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนและครูสังเกตพร้อมบันทึกพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะครั้งที่ 1 ก่อนการทดลองเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 53 (2) ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยจัดกิจกรรมแนะแนวให้กลุ่มทดลอง โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ จำนวน 12 กิจกรรม และจัดกิจกรรมแนะแนวให้กลุ่มควบคุมโดยใช้ชุดการให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนากลุ่มควบคุม จำนวน 12 กิจกรรม ระหว่างวันที่ 14 มิถุนายน 53 ถึง วันที่ 9 กรกฎาคม 53 (3) หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะ เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest) ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของการร่วมกิจกรรม นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน และครูสังเกตพร้อมบันทึกพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะครั้งที่ 2 หลังการทดลอง ในวันที่ 9 กรกฎาคม 53 และนักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน และครูสังเกตพร้อมบันทึกพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะครั้งที่ 3 หลังการทดลอง ในวันที่ 10 สิงหาคม 53

ผลการทดลองและวิจารณ์

1. เปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวกลุ่ม โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ผลการวิเคราะห์คะแนนจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ แสดงให้เห็นว่า จิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	df	t
ก่อนการทดลอง	50	69.70	14.219	49	.000
หลังการทดลอง	50	93.74	11.709		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ และกลุ่มควบคุมภายหลังการให้ข้อสนเทศ

แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ และกลุ่มควบคุมภายหลังการให้ข้อสนเทศ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีจิตสำนึกสาธารณะมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	df	t
นักเรียนกลุ่มทดลอง	50	93.74	11.709	49	.000
นักเรียนกลุ่มควบคุม	50	64.74	11.818		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ และหลังหยุดการทดลอง 1 เดือน

การแสดงผลการวิเคราะห์คะแนนจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ และหลังหยุดการทดลอง 1 เดือน แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังหยุดการทดลองในระยะติดตามผล 1 เดือน ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การทดลองกลุ่มทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	df	t
หลังการทดลอง	50	93.74	11.709	49	.002
ระยะติดตามผล 1 เดือน	50	92.32	10.826		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึก

แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

การทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	df	t
ก่อนการทดลอง	50	39.82	1.650	49	.000
หลังการทดลอง	50	69.98	1.778		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ และกลุ่มควบคุมภายหลังการให้ข้อสนเทศ

แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ และกลุ่มควบคุมภายหลังการให้ข้อสนเทศ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองและที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

การทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	df	t
นักเรียนกลุ่มทดลอง	50	69.98	1.778	49	.000
นักเรียนกลุ่มควบคุม	50	60.86	4.371		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ และหลังหยุดการทดลอง 1 เดือน

แสดงผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ และหลังหยุดการทดลอง 1 เดือน แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังหยุดการทดลองระยะติดตามผล 1 เดือน ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	df	t
หลังการทดลอง	50	69.98	1.778	49	.008
ระยะติดตามผล 1 เดือน	50	70.58	1.162		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

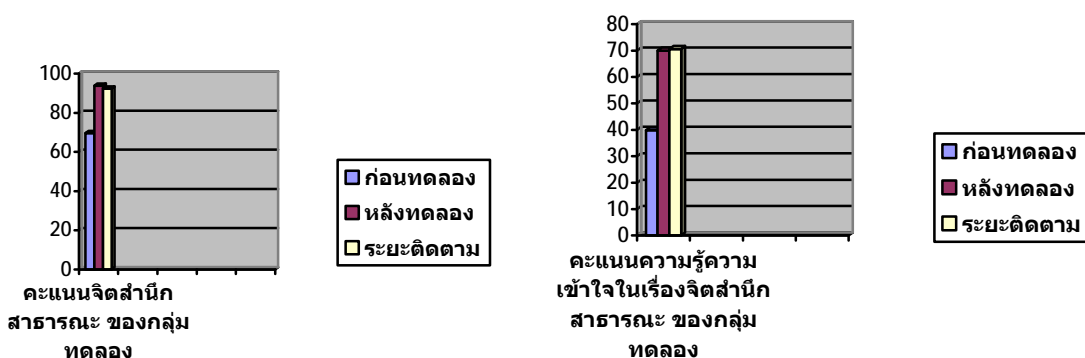
8. เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังจากจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ และกลุ่มควบคุมภายหลังจากการให้ข้อเสนอแนะ

แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังจากจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะและกลุ่มควบคุมภายหลังจากการให้ข้อเสนอแนะ แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลอง มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

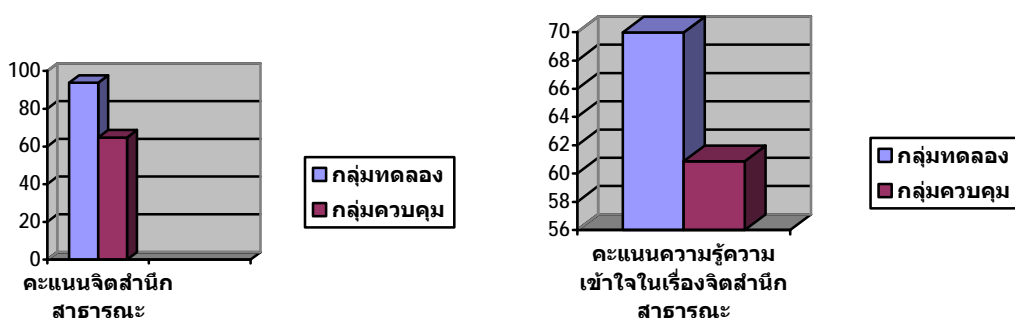
ความพึงพอใจ	\bar{X}		S.D		t	Sig
	ก ลุ่ม ทดลอง	ก ลุ่ม ควบคุม	ก ลุ่ม ทดลอง	ก ลุ่ม ควบคุม		
1.นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจจากการเข้าร่วมกิจกรรม	3.00	2.90	.000	.303	2.333	.024
2.ความน่าสนใจของกิจกรรม	2.88	1.92	.328	.752	8.687	.000
3.กิจกรรมนี้ช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นในการใช้ทรัพย์สินส่วนรวม	3.00	2.86	.000	.351	2.824	.007
4.กิจกรรมนี้ช่วยทำให้นักเรียนได้พัฒนาความมีสำนึกในการใช้ของส่วนรวม	3.00	2.84	.000	.510	2.221	.031
5.กิจกรรมนี้ช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีเหตุผลในการตัดสินใจเชิงจิตสำนึกสาธารณะมากขึ้น	3.00	2.88	.000	.328	2.585	.013
6.กิจกรรมนี้ช่วยพัฒนาให้นักเรียนรู้จักการดูแลรักษาของส่วนรวมรู้จักใช้อย่างประหยัดและถนอม	3.00	2.72	.000	.536	3.694	.001
7.กิจกรรมนี้ช่วยพัฒนาพฤติกรรมการเคารพกฎระเบียบที่กำหนด	3.00	2.46	.000	.613	6.228	.000
8.กิจกรรมนี้ช่วยพัฒนาพฤติกรรมการไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน	3.00	2.46	.000	.579	6.596	.000
9.นักเรียนสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.00	2.84	.000	.422	2.682	.010
10.นักเรียนได้ข้อสรุปที่ชัดเจนจากกิจกรรม	3.00	2.72	.000	.536	3.694	.001

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลและเสนอแนะ

ผลของการวิจัยพบว่า จิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังจากทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ใช้ชุดกิจกรรมแนะนำพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และหลังหยุดการทดลอง 1 เดือน พบว่า พฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังจากการทดลองในระยะติดตามผล 1 เดือน ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่าความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำมีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลของการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ มีจิตสำนึกสาธารณะมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจิตสำนึกสาธารณะมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากการศึกษาในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะสามารถเสริมสร้าง กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสำนึกสาธารณะ และสามารถสร้างให้อยู่คงทนถาวรได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เพิ่มเติม ชุดกิจกรรมแนะนำเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้โดยการนำเอาเทคนิคต่าง ๆ มาสอดแทรกในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละวิชา จะช่วยให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกสาธารณะในทางที่ดี ช่วยเหลือ แบ่งปัน มีน้ำใจกับผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เกิดความสุขในการเรียนรู้ และเมื่อนักเรียนไม่รู้สึกละอายใจในการเรียนรู้ ไม่ท้อแท้ในการเรียนมีความมุ่งมั่นนักเรียนก็จะมีความสุข สามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่แนะแนวในโรงเรียน ดังนี้

1. ควรนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนกับนักเรียนในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเกิดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่คงทนถาวร
2. ชุดกิจกรรมแนะแนวมีกระบวนการ ขั้นตอน และอุปกรณ์ที่หลากหลาย ผู้ที่จะนำไปใช้จึงควรได้ศึกษารายละเอียดอย่างถี่ถ้วน และฝึกหัดทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง

เอกสารอ้างอิง

“หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กรุงเทพมหานคร
“แผนพัฒนาการแนะแนวในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549)”

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว

“แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน” กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว

“หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

เกียรติศักดิ์ แสงอรุณ (2551) “แนวทางการพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะสำหรับเยาวชนไทย : กรณีศึกษากลุ่มและเครือข่ายเยาวชนที่ทำงานด้านจิตสำนึกสาธารณะ” วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาพัฒนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โกศล มีความดี (2547) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสำนึกสาธารณะของข้าราชการตำรวจ”
วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ กรุงเทพฯ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดวงเดือน พันธมนาวิน (2538) *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ การวิจัยและพัฒนาบุคคล* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์
จุฬาฯ

ดาร์ตัน ยินดีพบ (2548) “การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขามนุษยดุริยางควิทยา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

นิตยา กฤษเจริญ (2550) “การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวตามกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่างเพื่อเพิ่ม
พฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอรุณวิทยา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วรรณภา พงษ์สิน (2550) “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามหลักการของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีผลต่อ
ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบักดอง จังหวัดศรีสะเกษ
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อรณัฐฐา โยธะกา (2551) “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียน
วัยรุ่นตอนต้น” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช